

De leden van de raad
van de gemeente
Beesel

Reuver, 24 maart 2015
kenmerk: GGB/RO/ToLo/

raadsinformatiebrief

POL2014: regio aan zet !

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Hierbij treft u de raadsinformatiebrief aan: 'POL2014: regio aan zet!' Met deze brief informeren wij u over de uitwerking van het POL-2014 in regionale visies en afspraken. In dit traject worden via raads werkgroepen ook de gemeenteraden nauw betrokken. Na een uitgebreide toelichting over het POL2014, leest u in deze brief dat er vanuit het POL2014 de regionale opgave is om visies op te stellen en afspraken te maken, en hoe u zich voor één van de twee te formeren regionale raads werkgroepen kunt aanmelden.

Terugblik

In 2012 heeft de Provincie Limburg het initiatief genomen om het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) uit 2006, dat geldt als provinciale ruimtelijke structuurvisie, helemaal te herzien. Dit nieuwe POL2014 heeft de ambitie om een aantrekkelijk grensoverschrijdend leef- en vestigingsklimaat te creëren voor burgers en bedrijven. Daarbij staat de ruimtelijke vertaling van deze ambitie centraal. In tegenstelling tot voorheen is nu gekozen voor een opzet die meer recht doet aan de regionale verschillen (Noord-, Midden- en Zuid-Limburg).

Vanaf het begin zijn (regionale) bestuurders en stakeholders benaderd om input te leveren voor dit nieuwe POL. Va zogenaamde Oor-in-Limburg bijeenkomsten en regionale themagroepen (ambtelijk) voor de specifieke thema's is lokale en regionale informatie opgehaald om het nieuwe POL te 'voeden'.

Regionale samenwerking

De actualisatie van het POL is door de regio Venlo actief opgepakt door de regionale ambtelijke werkgroep die zich bezighoudt met de decentralisatie in het ruimtelijk-economisch domein (als gevolg van het Bestuursakkoord 2011). Vertrekpunt voor deze werkgroep is de gemeenschappelijke strategische visie: Regio in Balans (uit 2012). De actualisering van het POL sluit hier op aan, niet alleen inhoudelijk, maar ook qua samenwerking. Vanuit het leidend principe 'regio aan zet' heeft de bestuurlijke regiotafel Binden & Boeien (B&B) in de afgelopen 2 jaar dit proces intensief begeleid. Afhankelijk van het thema/onderwerp is de regiotafel Innoveren & Vermarkten (I&V) daarbij betrokken.

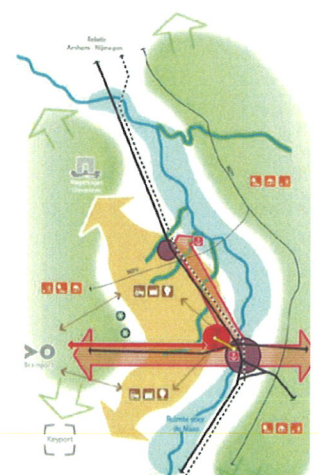
POL2014: de inhoud

De centrale principes in het POL2014 zijn 'kwaliteit' en 'uitnodigen'. Binnen de ambities van de verschillende regio's wordt hier, onder het motto 'meer stad, meer land', samen met de partners vorm aangegeven. De belangrijkste onderwerpen zijn:

- Limburg heeft genoeg woningen, bedrijventerreinen, kantoren en winkels, in toenemende mate zelfs te veel. Tegelijkertijd is de kwaliteit steeds minder toegesneden op de behoefte. Dit betekent een stevige kwalitatieve (transformatie)opgave: blijvende vernieuwing en innovatie zijn dan ook van groot belang. De uitdaging is om een omslag te maken 'van kwantiteit naar kwaliteit' en meer schaarste te creëren.
- De bereikbaarheid van Limburg is over het algemeen redelijk op orde. Om te zorgen dat Limburg ook in de toekomst goed bereikbaar is, zijn op een aantal punten nog verbeteringen gewenst, waaronder de spoorverbindingen met het buitenland. De aanpak blijft gebaseerd op de trits benutten, beïnvloeden en bouwen.
- Op energiegebied is er een forse transitie nodig naar energiebesparing en duurzame opwekking om aan de ambities te voldoen. Daarvoor zijn alle bronnen nodig. Windenergie krijgt in het POL bijzondere aandacht, Limburg heeft namelijk met het rijk afspraken gemaakt over het minimaal te realiseren vermogen.
- Binnen het landelijk gebied worden vier zones onderscheiden met uiteenlopende opgaven en ruimte voor de ontwikkeling van natuur, water, landschap, vrijetijdseconomie en land- en tuinbouw (met extra ambities voor de Maasvallei). Daarbij is het van belang de kernkwaliteiten te koesteren en monumentaal erfgoed te optimaal te gebruiken.
- In de goudgroene natuurzone staat beschermen en versterken van de natuur centraal (aandachtspunt is het recreatief medegebruik). Van belang is een goede maatschappelijke verankering van natuur(beleid). De zilvergroeene natuurzone omvat landbouwgebieden met kansen voor natuurontwikkeling en natuurbeheertaken. In deze gebieden moeten onomkeerbare ontwikkelingen worden voorkomen. De bronsgroene landschapszone (met name de beekdalen) bestaat uit landschappelijk aantrekkelijke gebieden met een veelheid aan functies.
- Voor de Maasvallei ligt er een opgave om te anticiperen op de klimaatopgave in relatie tot ruimtelijk-economische ontwikkelingen. De klimaatverandering stelt ook nieuwe eisen aan de inrichting van het regionaal watersysteem om in de toekomst tijdens perioden van droogte naast perioden met veel neerslag zorg te dragen voor een afdoende zoetwatervoorziening en het voorkomen van wateroverlast.
- In het POL wordt geconcretiseerd hoe de ambitie dat elk land- en tuinbouw bedrijf in 2025 een lust voor zijn omgeving is, samen met de partners wordt gerealiseerd (bijvoorbeeld de aanpak 'schone stallen'). Ook voor nieuwe ontwikkelingen in de sector zoals agglomeratielandbouw wordt een perspectief geschetst. Voor glastuinbouw is er voldoende ontwikkelingsruimte binnen de ontwikkelingsgebieden glastuinbouw.
- Voor de ondergrond is er een duidelijke rol weggelegd voor de Provincie om te komen tot een goede ruimtelijke ordening in het gebruik van de ondergrond én in de afstemming van het gebruik boven- en ondergronds. Het gaat hierbij onder meer om grondwaterwinning, bodemenergiesystemen, delfstofwinning, archeologie en bodembeheer.

Specifiek voor de regio Noord-Limburg liggen de opgaven vooral op het vlak van innovatie, arbeidsmarkt en onderwijs met een focus op de economische topsectoren in de regio. De accenten liggen daarbij op:

- de (verdere) ontwikkeling van de Greenport Venlo en Klavertje 4-gebied (waaronder de Greenportcampus);
- een blijvend goede bereikbaarheid over weg, water, rail en lucht (terminals, (grensoverschrijdende) infrastructuur, OV, etc.)
- het (beter) vermarkten van de landschappelijke en culturele kwaliteiten (vrijetijdseconomie)
- een transformatie van de woningvoorraad

- een opgaven op het gebied van detailhandel (centrumgebieden en perifere clusters)
- meer ruimte voor de Maas (klimaatverandering)

Omgevingsverordening

Het POL2014 is in de eerste plaats een uitnodigend en inspirerend plan waarmee de provincie innovaties en initiatieven wil stimuleren zonder teveel beperkende regels te stellen.

Gemeenten krijgen dus meer ruimte. Niettemin gaan de regio's en Provincie bestuursafspraken maken over een aantal thema's. Deze afspraken worden vervolgens juridisch geborgd in de Omgevingsverordening, zodat iedereen de partijen ook kan aanspreken op het nakomen van de afspraken.

Er zijn ook een aantal onderwerpen die (al dan niet verplicht) nu al in de Omgevingsverordening geregeld zijn. Vandaar dat er een hoofdstuk ruimte is opgenomen, waarin onder meer bepalingen zijn opgenomen voor de goudgroene natuurzone, natuurbeken, reserveringszones langs een aantal spoorwegen en provinciale wegen en het herbenutten van leegstaande monumentale en beeldbepalende gebouwen.

Inspraak: gezamenlijke zienswijze

Van 16 mei t/m 27 juni 2014 heeft het ontwerp-POL2014, samen met de ontwerp-Omgevingsverordening, het plan-milieueffectrapport (plan-MER) en het ontwerp-PVVP, ter inzage gelegen. In het plan-MER worden het huidige beleid en de beoogde nieuwe beleidskoers vergeleken op hun effecten voor mens, omgeving en economie. De omgevingsverordening is een belangrijk instrument om de ambities uit het POL te verwezenlijken. De regiogemeenten hebben onder regie van de regiotafel Binden en Boeien (B&B) een gemeenschappelijke inspraakreactie (juni 2014) voorbereid. Deze is, uiteraard aangevuld met lokale punten, door ieder college afzonderlijk ingediend.

Vaststelling POL2014

In totaal zijn ruim 600 reacties ingediend met suggesties voor aanpassingen en verbeteringen: al deze zienswijzen zijn betrokken bij de behandeling van het POL2014 in Provinciale Staten. Op 12 december 2014 is het POL2014 vastgesteld (samen met de Omgevingsverordening Limburg 2014 en het Provinciaal Verkeers en- Vervoersprogramma 2014). Deze documenten zijn op 16 januari 2015 in werking getreden.

Het vervolg: de POL-uitwerkingen

Het POL2014 heeft de wettelijke functie van een ruimtelijke structuurvisie, provinciaal milieubeleidsplan, regionaal waterplan en provinciaal verkeers- en vervoersplan. Het POL heeft geen rechtstreekse werking voor andere partijen. Daarom is er geen bezwaar of beroep mogelijk. Voor de doorwerking van het beleid koerst de Provincie in de eerste plaats op samenwerking met partners, zoals de Limburgse gemeenten en marktpartijen.

In het POL2014 heeft de provincie het begrip 'dynamisch voorraadbeheer' geïntroduceerd vanuit het gegeven dat voor veel ruimteveragende functies, voldoende voorraad beschikbaar is in de regio Noord-Limburg. Nut/noodzaak om deze voorraad terug te dringen wordt door de regio onderschreven, want pas bij enige vorm van schaarste valt er daadwerkelijk beleidsmatig (en daarmee op kwaliteit) te sturen. Daarom is afgesproken om voor de thema's Wonen, Werklocaties (inclusief Kantoren), Detailhandel, Energie, Landelijk gebied en Vrijtijdseconomie regionale visies op te stellen. Op basis van deze visies worden in de loop van 2015 afspraken gemaakt via bestuursovereenkomsten. Deze afspraken worden juridisch geborgd in de Omgevingsverordening, zodat iedereen de provincie, maar ook de gemeenten, kan aanspreken op het nakomen van de afspraken.

Onze bestuurders kiezen ervoor om zelf de regie te houden op de ontwikkelingen in de regio ('regio aan zet'). Tegelijkertijd kunnen we hiermee een dwingende provinciale verordening voorkomen. Echter volstrekt helder zal zijn dat de komende periode (1 á 2 jaar) hoe dan ook moeilijke bestuurlijke keuzen in het verschiep liggen om meer balans te krijgen in vraag en aanbod van de hiervoor genoemde ruimtevrage thema's. Het gaat dus niet alleen om inhoudelijke afstemming, maar ook om de samenwerking in de regio (alleen ga je weliswaar sneller, samen kom je verder).

Op welke wijze worden de gemeenteraden hierbij betrokken ?

Er is een noodzaak om gezamenlijk regiovisies op te stellen. Deze regionale uitwerkingen zullen (vrijwel allemaal) de status van een regionale structuurvisie krijgen. De vaststelling van de deze regionale structuurvisies, door de 8 gemeenteraden van Noord-Limburg, staat gepland voor eind 2015.

De regiotafel B&B heeft de ambtelijke regionale werkgroep (decentralisatie ruimte & economie) de opdracht gegeven om de gezamenlijke gemeenteraden actief en in een vroegtijdig stadium inhoudelijk te betrekken bij de POL-uitwerkingen. In overleg met de griffies in de regio is bekeken welke vorm qua tijdsbesteding, planning en afstemming en het bewaken van de integraliteit het meest werkbaar is. Gezien de omvang en breedte van de thema's is gekozen voor 2 regionale raads werkgroepen (per werkgroep 2 raadsleden per gemeente):

1. het ruimtelijk domein: Wonen, Landelijk gebied.
 2. het economisch domein: Werklocaties (incl. kantoren), Detailhandel, Vrijetijdseconomie.
- De thema's Energie, Deltaprogramma, en Mobiliteit moeten nog worden ondergebracht.

Van beide regionale raads werkgroepen wordt enerzijds verwacht dat zij lokale c.q. regionale input leveren en anderzijds reflecteren op de voorliggende stukken. Per POL-uitwerking (daar waar mogelijk gebundeld) zijn drie consultaties voorzien:

- het (h)erkennen van de analyse en meegeven van aandachtspunten voor de visie
- het toetsen van de beleidsuitgangspunten en de concept-visie (ter voorbereiding van het uitvoeringsprogramma)
- het opstellen van een "pre-advies" over het eindadvies van iedere POL-uitwerking (ter voorbereiding van de vaststellingsprocedure in de afzonderlijke gemeenteraden).

Qua tijdsbesteding betekent dit voor de leden van de raads werkgroep in het komende jaar dat zij de maandelijkse bijeenkomsten bijwonen en deze voorbereiden. Van de leden wordt verwacht dat men niet alleen de eigen politieke achterban raadpleegt, maar ook bij andere fracties sondeert hoe men tegen de 'producten' aankijkt. Daarbij dient opgemerkt te worden dat ook de afstemming (kruisbestuiving) tussen de verschillende POL-uitwerkingen specifiek aandacht behoeft, zeker omdat de verschillende uitwerkingen een eigen planning/tempo kennen (zo zijn de POL-uitwerkingen voor Wonen, Werklocaties en Detailhandel al gestart en moet bijvoorbeeld Vrijetijdseconomie nog worden opgestart).

Het presidium heeft d.d. 23-03-2015 ingestemd met het afvaardigen van twee raadsleden namens de gemeenteraad van Beesel in elk van beide werkgroepen. De griffier ontvangt van de fractievoorzitters z.s.m. (doch uiterlijk 1 april) de namen van de raadsleden die zitting zullen nemen in de werkgroepen.

Meer informatie

Indien gewenst kan deze aanpak door de eigen gemeentelijk vertegenwoordiger in de werkgroep decentralisatie ruimte & economie (Ton van Loon) al dan niet samen met de regionale POL-coördinator (José de Wit) in de raad c.q. commissie worden toegelicht.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Beesel,
Namens dezen,

Jan Smolenaars

Bijlagen: geen.

